

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 26. 4. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00493

Programová služba: TV DOMA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/7

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00493 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV DOMA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 78 písm. a) a § 82 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia časti podnetu.

T: 8. 5. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00493 v časti možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z. Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie postúpenie časti podnetu.

T: 8. 5. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 26. 4. 2023

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2023/00493 zaevidovaný dňa 6. 3. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	reklamný oznam Tipos
Deň a čas vysielania:	4. 3. 2023 o cca 11:34 h
Označenie podľa JSO:	-
Programová služba:	TV DOMA
Vysielateľ:	MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/7

Dátum: 19. 4. 2023

OBSAH PODNETU:

„V 11.35 hod dopoludnia 4. marca 2023 na DOMA v medzipriestore na reklamu bola odvysielaná reklama na tipovanie od TIPOSu. Toto pokladám pre mladistvých za neprípustné.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej aj „ZMS“):

§ 71

Mediálna komerčná komunikácia

(1) Mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo audiovizuálna informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

- a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo videa vytvoreného užívateľom alebo sprevádza program alebo video vytvorené užívateľom za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo
- b) je reklamnou programovou službou.

(2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä

- a) reklamný oznam,
- b) telenákup,
- c) sponzorovanie,
- d) umiestňovanie produktov,
- e) reklamnú programovú službu a
- f) reklamnú reláciu.

§ 74

Všeobecné obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie

Mediálna komerčná komunikácia nesmie

- a) porušovať slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach ľudí,
- b) obsahovať ani podporovať diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,
- c) nabádať na konanie, ktorým sa poškodzuje alebo ohrozuje zdravie alebo bezpečnosť,
- d) nabádať na konanie, ktorým sa hrubo poškodzuje ochrana životného prostredia.

§ 78

Mediálna komerčná komunikácia a ochrana maloletých

Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

- a) priamo nabáda maloletých na
  - 1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,
  - 2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵⁾
  - 3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,
- b) zneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo iným osobám alebo

c) bezdôvodne zobrazuje maloletých v nebezpečných situáciách.

55) Napríklad § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trhu.

§ 81

(1) Reklamný oznam je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamného oznamu alebo vysielateľom.

(3) Šot je krátke reklamné alebo telenákupné oznámenie zaradené do reklamného bloku alebo do telenákupného pásma.

§ 82

Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup

(1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal voči reklame na tipovanie Tipos, ktorá bola odvysielaná dopoludnia. Podľa podávateľa podnetu je toto pre mladistvých neprípustné.

Monitorovaním vysielania televíznej programovej služby TV DOMA zo dňa 4. 3. 2023 bolo zistené, že v čase o cca 11:34 h bolo odvysielané reklamné oznámenie - šot *Tipos*. Šot bol zaradený do reklamného bloku. Reklamný blok bol odvysielaný v prerušení programu – seriálu *Chicago Med V*.

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj **Komisia na ochranu maloletých**. Tá podľa § 108 ods. 3 ZMS vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti namietaného obsahu týkajúceho sa ochrany maloletých je teda v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

V rámci tejto správy sme teda komunikáty analyzovali len z hľadiska **ustanovení o reklame**.

Odvysielaný šot prezentoval špeciálnu edíciu stieracích žrebov vydaných pri príležitosti 30 výročia vzniku Tiposu (<https://www.tipos.sk/novinky/tipos-oslavuje-svoje-30-vyrocie-zalozenia-jedinecnymi-zrebmami>). Hlavnou výhrou žrebov je 500 000 €.

Domnievame sa, že uvedené stieracie žreby sú hazardnou hrou, pretože spĺňajú podmienky uvedené v § 4 ods. 1) a 2) zákona č. 30/2019 Z. z., podľa ktorého:

(1) „Hazardnou hrou je hra, v ktorej hráč po úhrade vkladu a vložení stávky, ak § 5 ods. 15 neustanovuje inak, môže získať výhru, ak splní vopred určené podmienky. Hazardnou hrou je aj hra, pri ktorej vklad do hry predstavuje rozdiel medzi cenou volania, cenou krátkej textovej správy alebo cenou multimedialnej správy určenou pre účasť na tejto hre a cenou volania, cenou krátkej textovej správy alebo cenou multimedialnej správy poskytovateľom elektronickej komunikačnej služby pre odchádzajúce volania, odosielanie krátkych textových správ a odosielanie multimedialných správ na telefónne čísla účastníkov pevnej alebo mobilnej

siete, vrátane ceny za volanie alebo za odosielanie krátkej textovej správy alebo multimediálnej správy, ktorá je potvrdením účasti v hre. Výsledok hazardnej hry závisí úplne alebo čiastočne od náhody alebo od vopred neznámeho výsledku určitej okolnosti alebo udalosti. Výsledok okolnosti alebo udalosti, ktorá určuje výsledok hazardnej hry, nesmie byť vopred nikomu známy a nesmie byť nikým ovplyvniteľný a nesmie byť v rozpore s pravidlami hazardnej hry.“

- (2) Hazardnými hrami sú*
- a) lotériové hry,*
  - b) charitatívne lotérie,*
  - c) stolové hry,*
  - d) stávkové hry,*
  - e) hazardné hry na výherných prístrojoch,*
  - f) hazardné hry na termináloch videohier,*
  - g) hazardné hry na technických zariadeniach obsluhovaných priamo hráčmi,*
  - h) hazardné hry na iných technických zariadeniach,*
  - i) hry, ktoré nie sú hazardnými hrami podľa písmen a) až h), ak spĺňajú podmienky ustanovené v odseku 1.*

ZMS však neobsahuje ustanovenia, ktoré by propagáciu hazardných hier zakazovali.

Obsah šotu sme posudzovali z hľadiska možného porušenia:

1. § 78 písm. a) ZMS:

„Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

a) priamo nabáda maloletých na

- 1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,*
- 2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵⁾*
- 3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,“.*

Na základe formálneho spracovania šotu a na základe jeho obsahu konštatujeme, že priamo nenabádal maloletých na nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že by zneužil ich neskúsenosť alebo dôverčivosť.

Šot neobsahoval výzvy pre maloletých na kúpu produktu, nevystupovali v ňom maloletí. Podľa nášho názoru v šote neboli zverejnené také audiovizuálne informácie, ktoré by mohli nabádať maloletých, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpy tovaru alebo služby.

Šot obsahoval aj upozornenie pre divákov: „Zákaz hrania hazardných hier osobám mladším ako 18 rokov. Hazardné hry predstavujú riziko vysokých finančných strát. Nadmerné hranie prináša so sebou možné zdravotné riziká.“

2. § 82 ods. 1 písm. b) a c) ZMS: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup*

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.“

Na základe formálneho a obsahového spracovania šotu a na základe jeho obsahu sa domnievame, že nijakým spôsobom nepoškodzoval záujmy spotrebiteľov a nezneužíval dôveru spotrebiteľov. Podľa nášho názoru šot nebol určený maloletým, nevystupovali v ňom maloletí.

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že v prípade odvysielania reklamného oznámenia - šotu Tipos dňa 4. 3. 2023 o cca 11:34 h na televíznej programovej službe TV DOMA nedošlo k porušeniu **§ 78 písm. a) a § 82 ods. 1 písm. b) a c)** zákona č. 264/2022 o mediálnych službách.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť **v tejto časti ako neopodstatnený.**

Zároveň konštatujeme, že v časti podania týkajúcej sa ochrany maloletých, t. j. posúdenie vhodnosti/nevhodnosti zaradenia namietaných komunikátov do vysielania, navrhujeme v zmysle § 150 ods. 11 ZMS, podľa ktorého, cit.: *„Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,“* **postúpiť podnet č. PGO-RPMS/2023/00493 Komisii na ochranu maloletých.**

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00493)

Monitorované vysielanie: reklamný oznam Tipos
Deň a čas vysielania: 4. 3. 2023 o cca 11:34 h
Označenie podľa JSO: -

Čas cca:

11:24:53 – Program *Chicago Med V.* ¹², seriál.
11:28:56 – Prerušenie programu, zvukovo-obrazový predel.
11:28:58 – Reklamný oznam - upútavka.
11:29:15 – Zvukovo-obrazový predel.
11:29:20 – Reklamný oznam - šoty v reklamnom bloku (Always, Samsung, Nivea, Theraflu, dm drogeria, Bánovecká mliekareň, Dettol, StrepHerbal, Valentino parfum, Maťko, Lux botanical, Vagisan krém, Dove).

11:34:40 – Šot Tipos.

Záber na ženu v modrom oblečení. V pravom hornom rohu obrazovky bolo umiestnené logo TIPOS. V ľavej dolnej časti obrazovky bol umiestnený piktogram „18+“ a text: „Zákaz hrania hazardných hier osobám mladším ako 18 rokov. Hazardné hry predstavujú riziko vysokých finančných strát. Nadmerné hranie prináša so sebou možné zdravotné riziká.“

Mužský hlas: *Čo vám spravilo radosť?*

Ženský hlas: *Že som odbehla 11,5 kilometra Devín Bratislava.*

Záber na ženu v monitore kamery.

Mužský hlas: *Vaša radosť môže byť ešte väčšia!*

V pozadí sa objavilo grafické zobrazenie ohňostroja, v pravej časti obrazovky bol žreb, vedľa neho vľavo bol text: „Oslavný žreb Hlavná výhra“. Neskôr k nemu pribudol text: „až 500 000 €“.

Mužský hlas: *Oslávte 30 rokov Tiposu so špeciálnou edíciou stieracích žrebov a hlavnou výhrou až pol milióna eur.*

V pozadí bolo grafické zobrazenie ohňostroja, v popredí bolo na červenom pozadí umiestnené logo TIPOS a pod ním text: „Vaše výhry, naša radosť www.tipos.sk“.

11:34:55 – Pokračovanie reklamného oznamu - šoty v reklamnom bloku (Red bull, Citroen, ZzzQuil, Kaufland).

11:36:20 – Zvukovo-obrazový predel.

11:36:24 – Reklamný oznam - upútavky.

11:37:08 – Zvukovo-obrazový predel.

11:37:10 – Pokračovanie programu *Chicago Med V.* ¹².

11:40:00 – Koniec záznamu.